

„PRIETENII DE OCAZIE” AI LUI NICOLAE CEAUȘESCU

Petre OPRIȘ*
Laura-Antoaneta SAVA**

Abstract: In the latter years of the Cold War, Nicolae Ceausescu was recognized abroad as a good and generous leader especially by those who had have trips and free medical treatment in Romania over the years. These were paid by Romanian citizens, without being aware of what it was happened with the money collected from taxes that they had paid for. For the foreign communists and Nicolae Ceausescu's "friends" from the Middle East, the funds of Romanian Communist Party were a permanent source for air traveling, holidays and free medical treatment in Romania.

Keywords: history of communist regimes, Eastern Europe, Nicolae Ceaușescu, Georges Marchais.

La 14 august 1989, în ziarul „Scântea” a fost publicat un interviu acordat de Nicolae Ceaușescu unor ziaristi de la publicația americană „Newsweek”. Aceștia au dorit să prezinte starea de fapt din România și au scris despre succesele și, mai ales, despre eșecurile înregistrate de liderul PCR în politica internă și externă a țării în anii '80.

Propagandiștii PCR s-au străduit să prezinte primirea jurnaliștilor americani de către Nicolae Ceaușescu drept încă o dovadă a prestigiului pe care îl avea președintele României în străinătate. Evident, în publicația oficială a PCR, articolele ziariștilor străini au fost editate trunchiat, evidențiindu-se doar succesele înregistrate de poporul român în „Epoca de Aur” – așa cum a fost numită perioada ceaușistă de către propagandiști PCR.

În perioada respectivă, Nicolae Ceaușescu a fost recunoscut în străinătate drept un lider bun și generos mai ales de cei cărora le-a oferit, de-a lungul anilor, excursii și tratamente medicale gratuite în România. Acestea au fost plătite de cetățenii români, fără să li se aducă la cunoștință ce se întâmplă cu banii colectați din taxele și impozitele pe care le-au achitat. Pentru comuniștii străini, precum și pentru „prieteni” lui Nicolae Ceaușescu din Orientul Mijlociu, fondurile C.C. al P.C.R. constituiau o sursă de finanțare permanentă a călăto-

* Doctor în istorie, SPP, București.

** Cercetător științific III dr. în cadrul Institutului de Cercetări Socio-Umane „C.S. Nicolăescu-Plopșor” din Craiova. E-mail: savaantoaneta@yahoo.com.

riilor aeriene pe care le efectuau în România, a concediilor de odihnă și a tratamentelor medicale gratuite de care beneficiau în fiecare an, în țara noastră.

Acest comunism autentic – bazat pe lozinca marxistă „fiecare primește mijloace de existență în funcție de necesități” – a fost încurajat și patronat de Nicolae Ceaușescu. Mai mult decât atât, pentru anumiți comuniști străini, necesitățile au depășit limitele ospitalității tradiționale. De exemplu, la 16 iunie 1981, Virgil Cazacu, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R., a trimis o notă lui Nicolae Ceaușescu în care comunica faptul că Eino Leino, membru al Secretariatului C.C. al Partidului Comunist Finlandez (P.C.F.), și Ismo Kuivila, secretar al Comitetului districtual Helsinki al P.C.F., urmau să sosească în concediu de odihnă în România, împreună cu soțiile. Pentru vizita respectivă, conducerea Partidului Comunist Finlandez a rugat Comitetul Central al PCR să achite toate cheltuielile de transport – pe ruta Helsinki-București-Helsinki, via Copenhaga – ale celor patru oaspeți din Finlanda. Nicolae Ceaușescu a aprobat cererea respectivă.¹

În aceeași zi, președintele României a fost de acord ca „partea română să suporte costul transportului internațional pe ruta Tel-Aviv – București și retur”², efectuat cu avioane ale companiei TAROM de către doi activiști ai Partidului Comunist din Israel. Aceștia urmau să sosească în România, în concediu de odihnă. Evident, cheltuielile respective au fost achitate din fondurile C.C. al P.C.R.

Trei săptămâni mai târziu, Nicolae Ceaușescu a aprobat sosirea în România a soției fostului lider comunist italian Luigi Longo – Bruna Conti Longo, împreună cu sora sa. Vizita urma să înceapă în jurul datei de 1 august 1981, iar C.C. al P.C.R. a acoperit în întregime „cheltuielile aferente transportului internațional cu TAROM, precum și cele privind tratamentul medical și șederea în România”³.

De asemenea, Virgil Cazacu a propus la 6 iulie 1981, iar Nicolae Ceaușescu a aprobat vizita în România, în concediu de odihnă, a doi membri ai Comisiei Permanente a Comisiei Politice a Partidului Socialist Portughez – Almeida Santos și Jorge Campinos, împreună cu soțiile lor. Comitetul Central al PCR urma să achite cheltuielile de transport doar dacă oaspeții foloseau avioanele companiei TAROM.⁴

La 11 iulie 1981, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R. a trimis o nouă notă lui Nicolae Ceaușescu, prin care îl anunța faptul că o membră a Comitetului Executiv al Partidului Comunist al Marii Britanii – Carol Downs, împreună cu soțul său, urma să sosească la 22 iulie 1981 în România, în concediu de odihnă. Conform hotărârii liderului PCR, Comitetul Central al PCR trebuia să achite cheltuielile de transport în cazul în care oaspeții utilizau avioanele companiei TAROM.⁵

¹ Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare: A.N.I.C.), *fond C.C. al P.C.R.* – *Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 13/1981, f. 4. *Vezi Anexa nr. 1.*

² *Ibidem*, f. 6. *Vezi Anexa nr. 2.*

³ *Ibidem*, f. 8. *Vezi Anexa nr. 3.*

⁴ *Ibidem*, f. 10.

⁵ *Ibidem*, f. 12.

Patru zile mai târziu, Virgil Cazacu l-a înștiințat pe Nicolae Ceaușescu despre faptul că doi activiști ai Partidului Socialist din Chile – Carlos Reyes și Maria Elena Carrera, urmau să efectueze un concediu de odihnă în România, începând cu data de 15 iulie 1981. Pentru aceștia, liderul PCR a aprobat ca transportul celor doi oaspeți din Chile, efectuat cu avioanele companiei TAROM pe ruta Berlin-București și retur, să fie achitat din fondurile C.C. al P.C.R.⁶

Nicolae Ceaușescu a aprobat după câteva zile o altă cerere sosită din partea conducerii Partidului Socialist din Chile. Virgil Cazacu l-a înștiințat la 22 iulie 1981 despre faptul că secretarul general al Partidului Socialist din Chile – Clodomiro Almeida, însoțit de familia sa (formată din 5 persoane), urma să ajungă în luna august 1981 în România, pentru odihnă și tratament medical. Oaspeții au avut asigurate bilete de avion la compania TAROM, pe ruta Berlin-București și retur.⁷

Același lucru s-a întâmplat în cazul lui Marcel Putz, membru al Comitetului Executiv al Partidului Comunist Luxemburghez. Acesta a sosit în România pe data de 18 iulie 1981, împreună cu soția sa, în concediu de odihnă, iar Comitetul Central al PCR a achitat companiei TAROM cheltuielile de transport ale celor doi oaspeți, pe ruta Bruxelles-București-Bruxelles.⁸

La 16 iulie 1981, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R. a trimis o notă lui Nicolae Ceaușescu, prin care îl anunța că un grup format din 18 persoane, în fruntea căruia se afla Simon Sanchez Montero – membru al Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Spania și prim-secretar al organizației Madrid al Partidului Comunist din Spania, dorea să sosească în România pe data de 4 august 1981, în concediu de odihnă. Și pentru aceștia, Nicolae Ceaușescu a aprobat achitarea tuturor cheltuielilor de transport din fondurile C.C. al P.C.R., în cazul în care se utilizau avioanele companiei TAROM.⁹

Aceeași condiție a fost valabilă în cazul vizitelor în România ale lui Bjarne Mortensen – membru al Comitetului Central al Partidului Socialist Popular din Danemarca – și Dan Lundrup, membru al Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist din Danemarca. Aceștia trebuiau să sosească în România împreună cu soțiile lor, pe data de 31 iulie 1981, respectiv 17 august 1981, în concediu de odihnă, iar C.C. al P.C.R. plătea toate cheltuielile de transport.¹⁰

De asemenea, un număr de 12 difuzori ai ziarului britanic „Morning Star” – organul de presă al Partidului Comunist din Marea Britanie, au sosit în România pe data de 19 august 1981, în concediu de odihnă. Cheltuielile privind transportul aerian, cazarea, asigurarea hranei pentru 15 zile și vizitele la obiectivele turistice din țară au fost asigurate din fondul C.C. al P.C.R.¹¹

⁶ *Ibidem*, f. 14.

⁷ *Ibidem*, f. 24.

⁸ *Ibidem*, f. 16.

⁹ *Ibidem*, f. 18.

¹⁰ *Ibidem*, f. 20; 22.

¹¹ *Ibidem*, f. 26.

Nu același lucru s-a întâmplat în cazul lui Andrea Geremicca, membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Italian, deputat în Parlamentul de la Roma și consilier al primăriei din Neapole. Acesta a sosit în România pe cont propriu, la începutul lunii august 1981, împreună cu soția sa. Comitetul Central al PCR a achitat doar cheltuielile de ședere în țară ale cuplului italian.¹²

La 27 iulie 1981, Ion Coman a solicitat aprobarea lui Nicolae Ceaușescu pentru cazarea într-o casă de oaspeți a lui David Wise, secretarul general al Partidului Cooperatist din Marea Britanie. Acesta urma să efectueze împreună cu soția sa o vizită în România, în perioada 12-26 septembrie 1981. Oaspeților li s-a pus la dispoziție un autoturism „Renault-18” și au primit permisiunea să viziteze o serie de obiective economice în municipiile Brașov și Constanța, precum și obiective turistice de pe litoralul românesc al Mării Negre și Valea Prahovei.¹³

O zi mai târziu, Ion Coman l-a anunțat pe Nicolae Ceaușescu despre faptul că Erwin Scharf, membru al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Austria, urma să efectueze un concediu de odihnă în România, începând din 29 august 1981, împreună cu soția. Liderul PCR a aprobat cazarea cuplului austriac într-o casă de oaspeți, un autoturism a fost pus la dispoziția lor, iar biletele de avion urmau să fie achitate de C.C. al P.C.R. (în cazul în care Partidul Comunist din Austria solicita acest lucru, iar oaspeții călătoreau cu avioanele companiei TAROM). Totodată, Nicolae Ceaușescu a fost de acord ca „programul să fie întocmit în funcție de dorința oaspetelui”¹⁴.

¹² *Ibidem*, f. 28.

¹³ *Ibidem*, f. 32.

¹⁴ *Ibidem*, f. 30. Într-o notă trimisă la 2 iunie 1984 lui Nicolae Ceaușescu, de către Emil Bobu și Ion Stoian, s-a precizat astfel: „Planurile de relații externe ale C.C. al P.C.R., convenite cu partidele comuniste din 10 (zece) țări socialiste, precum și cu P.C. din Austria, *prevăd efectuarea, în anul 1984, a unor schimburi reciproce de activiști pentru odihnă și tratament medical.*

Conform acestor planuri, *din țările socialiste și Austria ar urma să vină în țara noastră 327 persoane, și să plece în aceste țări 312 activiști ai P.C.R.*

Activiștii P.C.R. achită la plecare suma de 84,50 lei pe zi de persoană, reprezentând costurile care se practică la casele de odihnă din țară.

Propunem să se micșoreze numărul de primiri în țara noastră și trimiteri de activiști ai P.C.R. pentru efectuarea concediului de odihnă și tratament medical la câte 186 persoane”. *Idem*, dosar nr. 1/1984, f. 15. Sublinierile în document au fost realizate cu un creion de culoare roșie, probabil de un secretar al Cancelariei C.C. al P.C.R. Pentru a reda acest amănunt, am utilizat caracterele italice.

Nicolae Ceaușescu a fost de acord cu propunerea respectivă, sugerată probabil chiar de el în scopul reducerii cheltuielilor valutare ale țării și achitării în mod anticipat a datoriei externe a României.

Pentru a înțelege ce însemna suma de 84,50 lei pe zi pentru un activist P.C.R., comparativ cu veniturile obținute lunar, oferim câteva date ilustrative privind sumele primite lunar de anumiți membri din aparatul C.C. al P.C.R., în anul 1983:

– Controlor revizor: 1738,10 lei (salariul mediu);

-
- Profesor la Școala Superioară de Partid: 1946,43 lei (maxim), 1827,39 lei (mediu), 1619,06 lei (minim), clasa de salarizare XII;
 - Adjunct sector, șef de serviciu, profesor șef de catedră la Școala Superioară de Partid: 2005,96 lei (maxim), 1976,19 lei (mediu), 1946,43 lei (minim), clasa de salarizare XIII;
 - Șef sector, rector adjunct la Școala Superioară de Partid: 2363,10 lei (maxim), 2241,05 lei (mediu), 2125,01 lei (minim), clasa de salarizare XIV;
 - Adjunct secție, inspector, rector la Școala Superioară de Partid – salariu pentru funcție de răspundere: 2720,25 lei (categoria I), 2482,16 lei (categoria II), clasa de salarizare XV;
 - Prim adjunct secție: salariul pentru funcție de răspundere era de 3613,11 lei (categoria I), 3255,97 lei (categoria II), clasa de salarizare XVII;
 - Șef secție: salariul pentru funcție de răspundere = 4684,54 lei (categoria I), 4089,30 lei (categoria II), clasa de salarizare XVIII. *Idem*, dosar nr. 6/1983, f. 3.
- Un instructor în aparatul C.C. al P.C.R. avea, la 4 iulie 1983, salariul tarifar de 4760-5870 lei, iar un șef de sector primea un salariu de 6430 lei și o indemnizație de conducere în valoare de 610-1310 lei (de exemplu: Ion Neacșu, instructor – 5870 lei; Ion Sasu, instructor – 5870 lei; Stanciu Brătescu – 6430 lei + 865 lei; Constantin Iordan – 6430 lei + 595 lei; Mihai Viziru – 6430 lei + 865 lei). *Ibidem*, f. 5.
- La 18 august 1983 au fost aprobate două numiri în aparatul de partid: Ioan Sasu (instructor la Comitetul Central al PCR) a devenit șef sector la Cancelaria C.C. al P.C.R. (având o retribuție de 6430 lei și indemnizația de conducere de 610 lei), iar Andrei Popescu (inspector principal de specialitate la Ministerul Educației și Învățământului) a devenit instructor la Cancelaria C.C. al P.C.R. (retribuție sa fiind de 5300 lei). *Ibidem*, f. 4.
- Un an mai târziu, retribuțiile tarifare și indemnizațiile de conducere oferite în cadrul aparatului C.C. al P.C.R. erau următoarele (începând cu 1 august 1984):
- secretar al C.C. al P.C.R.: 11200 lei (retribuție) + 3200 lei (indemnizație de conducere);
 - șef de secție I: 10200 lei (retribuție) + 3200 lei (indemnizație de conducere);
 - șef de secție II: 9500 lei (retribuție) + 3200 lei (indemnizație de conducere);
 - prim adjunct al șefului de secție: 9000 lei + 1800 lei;
 - adjunct al șefului de secție: 7900 lei + 2000 lei;
 - prim secretar al C.C. al U.T.C.: 9500 lei + 2300 lei;
 - vicepreședinte al Consiliului Național al F.D.U.S.: 10200 lei + 3200 lei (președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste era Nicolae Ceaușescu);
 - președintele Consiliului Național al Societății de Cruce Roșie: 9000 lei + 1800 lei;
 - redactorul-șef al ziarului „Scînteia”: 7900 lei + 2000 lei;
 - prim adjunct al redactorului-șef al ziarului „Scînteia”: 7300 lei + 400-910 lei;
 - prim-secretar al Comitetului Municipal București al PCR: 10200 + 3200 lei;
 - secretar al Comitetului Municipal București al P.C.R.: 7250 lei + 1360 lei;
 - prim-secretar al unui Comitet Județean ale P.C.R.: 9000 lei + 1800 lei;
 - secretar al unui Comitet Județean ale P.C.R.: 7250 lei + 950 lei;
 - rectorul Academiei „Ștefan Gheorghiu” (Dumitru Popescu): 9000 + 1800 lei;
 - vicepreședintele Consiliului Oamenilor Muncii de Naționalitate Maghiară (Ion Vințe): 9000 + 1800 lei;
 - directorul Institutului de Studii Istorice și Social-Politice (Ion Popescu-Puțuri): 7900 + 2000 lei;
 - directorul Muzeului de Istorie a Partidului (Nicolae Cioroiu): 6900 + 950 lei;
 - vicepreședintele Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție (Bela Cseresnyes): 7900 + 2000 lei. Pentru detalii, *idem*, dosar nr. 8/1984, f. 3-6.

La începutul lunii august 1981, Nicolae Ceaușescu a aprobat achitarea de către C.C. al P.C.R. a două bilete de avion ale companiei TAROM, ce urmau să fie utilizate pe ruta Beirut-București și retur de către Fakry Farhoud – membru al Comisiei pentru Relații Internaționale a Comitetului Central al Partidului Comunist Libanez – și de soția sa. Cuplul respectiv sosea în România pentru odihnă și tratament.¹⁵

Două săptămâni mai târziu, Alberto Salom – secretar general al Partidului Socialist din Costa Rica – și soția sa au primit două bilete de avion pe ruta Havana-București și retur, plătite de C.C. al P.C.R. Cei doi oaspeți au sosit în România în concediu de odihnă.¹⁶

La 17 august 1981, Virgil Cazacu l-a informat pe Nicolae Ceaușescu despre o solicitare venită din partea Secției Relații Externe a C.C. al Partidului Socialist Yemenit (P.S.Y.). În aceasta s-a menționat despre „primirea la odihnă și tratament medical în țara noastră a lui Ali Saleh Abdulla, șeful Secției agricole în Departamentul Economic din Secretariatul C.C. al P.S.Y., și Gamal Ali Abdulla, șef de secție în cadrul Comisiei Centrale pentru Control Financiar din Secretariatul C.C. al P.S.Y.”. Nicolae Ceaușescu a aprobat primirea a celor doi oaspeți în România, însă fără achitarea de către C.C. al P.C.R. a biletelor de avion.¹⁷

În a doua parte a lunii octombrie 1981, președintele României a fost de acord ca patru activiști ai Partidului Comunist din Spania – Maria de la Nieves Vasquez, Jacinta Fernandez Solis, Luis Arias Garcia și Mercedes Coello Sanchez – să fie primiți în România pentru un tratament medical gratuit. Biletele de avion pe ruta Madrid-București și retur au fost achitate din fondurile C.C. al P.C.R.¹⁸

După doi ani și jumătate, la 23 februarie 1984, Miu Dobrescu a trimis o notă lui Nicolae Ceaușescu prin care a solicitat acceptarea în vizită în România „a unei delegații a U.P.A. (Uniunii Patriotice Antiimperialiste – *n.n.*) din Republica Dominicană, pentru convorbiri și odihnă, într-o perioadă ce se va conveni (...) suportarea costului biletelor de avion pentru delegația U.P.A., pe ruta New-York – București – New-York sau Madrid – București – Madrid, pe curse TAROM, din fondurile C.C. al P.C.R.”¹⁹. Liderul PCR a aprobat solicitarea respectivă.

Două săptămâni mai târziu, la 6 martie 1984, șeful Secției Externe a C.C. al P.C.R. l-a informat pe Nicolae Ceaușescu despre faptul că liderii Partidului Socialist Revoluționar Somalez doreau să trimită 15 cadre ale partidului respectiv la tratament medical gratuit în România, în anul 1984. Un grup format din cinci persoane fusese deja în țara noastră „pentru tratament medical și odihnă, pe o perioadă de trei săptămâni, în septembrie 1983”²⁰. Nicolae Ceaușescu a aprobat „primirea în luna mai a.c., pe o durată de trei săptămâni, a

¹⁵ *Idem*, dosar nr. 13/1981, f. 37.

¹⁶ *Ibidem*, f. 39.

¹⁷ *Ibidem*, f. 41.

¹⁸ *Ibidem*, f. 50.

¹⁹ *Idem*, dosar nr. 3/1984, f. 4.

²⁰ *Idem*, dosar nr. 1/1984, f. 7.

unui grup de 10 cadre de partid somaleze pentru tratament medical și odihnă, urmând ca, în completarea numărului de locuri prevăzut în protocolul de colaborare dintre cele două partide, alte 5 cadre să sosească în România în anul 1985”²¹.

La 16 mai 1984, Francisco Romero Marín – membru al Comitetului Executiv și secretar al C.C. al Partidului Comunist din Spania – a solicitat sprijinul autorităților de la București în scopul trimiterii la tratament medical gratuit în România a unui grup format din trei persoane: Silveiro Ruiz Daimiel – membru al Comisiei Internaționale a C.C. al Partidului Comunist din Spania și secretar al Organizației foștilor combatanți și foștilor deținuți politici, soția sa (activistă a partidului) și Asuncion Lopez Collado. Nicolae Ceaușescu a aprobat cererea respectivă și achitarea biletelor de avion de către C.C. al P.C.R., în cazul în care transportul acestora se efectua de compania TAROM.²²

O lună mai târziu, la 18 iunie 1984, Ion Stoian i-a trimis lui Nicolae Ceaușescu o notă referitoare la faptul că „tovarășul Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez a comunicat că urmează să sosească în România, pentru a-și petrece concediul de odihnă, pe data de 30 iunie a.c. și va rămâne în țara noastră toată luna iulie. Va fi însoțit de soție, copii, ginere și nepoți, în total 7 persoane”²³.

Președintele României a hotărât ca oaspetele francez „să fie cazat în București și în provincie la case de oaspeți ale partidului și să i se pună la dispoziție mijloacele de transport necesare. Să i se organizeze concediul la mare și la munte și să i se asigure vizitarea unor obiective economice, sociale și culturale, conform dorințelor pe care le va exprima.

În cazul în care se va solicita, să se suporte din fondurile C.C. al P.C.R. costul transportului internațional pe curse TAROM.

Ministerul de Interne să întreprindă, pe plan local, măsurile corespunzătoare pentru asigurarea securității oaspeților.

Cheltuielile ocazionate de această vizită să fie suportate din fondurile C.C. al P.C.R.”²⁴.

Cu alte cuvinte, un concediu de odihnă în cursul căruia liderului comunist francez și familiei sale i se punea totul la dispoziție, iar nota de plată o achita statul român, în întregime.

Un alt „prieten de ocazie” al lui Nicolae Ceaușescu ar putea fi considerat Valter Roman, director al Editurii Politice (fosta Editură de Stat pentru Literatură Politică, din anii ’50-’60).²⁵ Acesta a trimis două scrisori liderului

²¹ *Ibidem*. Vezi Anexa nr. 4.

²² *Ibidem*, f. 9-11. Vezi Anexa nr. 5.

²³ *Ibidem*, f. 21.

²⁴ *Ibidem*. Vezi Anexa nr. 6.

²⁵ Valter Roman (Ernest Neuländer) (n. 7 octombrie 1913, Oradea – d. 11 noiembrie 1983) a fost luptător voluntar comunist în cursul războiului civil din Spania (1936-1939), apoi a lucrat în cadrul departamentului emisiunilor în limba română de la postul de radio „Moscova” (în timpul celui de-al doilea război mondial). A fost ofițer politic în Divizia de voluntari români

suprem al P.C.R. (prima, la 11 aprilie 1983, iar cea de-a doua, la 18 iulie 1983), prin care a solicitat să i se aprobe deplasarea „pe linie de partid” la Karlovy Vary (Republica Socialistă Cehoslovacă), împreună cu soția sa, Hortensia Roman (născută Vallejo), în lunile august sau septembrie 1983, pentru a continua un tratament medical.

Prin utilizarea sintagmei „pe linie de partid” în scrisoarea sa din 18 iulie 1983, Valter Roman a încercat să obțină de la Nicolae Ceaușescu fonduri pentru acoperirea în întregime a cheltuielilor ce urmau a fi făcute de directorul Editurii Politice împreună cu soția sa, cu prilejul deplasării lor la Karlovy Vary (transport, cazare, masă, tratament medical). Evident, sumele necesare proveneauă dintr-un fond al Comitetului Central al P.C.R. în care ajungeau și banii oferiți de statul român sub formă de subvenție pentru forul de conducere al unicului partid din România.²⁶

Din preambulul scrisorii din 18 iulie 1983 rezultă faptul că Nicolae Ceaușescu nu a aprobat în aprilie 1983 ca Valter Roman să se deplaseze în Cehoslovacia „pe linie de partid”, motiv pentru care directorul Editurii Politice i-a trimis liderului P.C.R. o nouă epistolă, în vara aceluiași an.

Într-un alt document din epocă, Silviu Curticeanu – șef al Secției Cancelarie a C.C. al P.C.R. (1982-1989) – a menționat faptul că Valter Roman a primit în luna august 1983 aprobarea lui Nicolae Ceaușescu să plece în Franța, timp de trei săptămâni, pentru un tratament medical, iar solicitarea de deplasare a sa la Karlovy Vary a fost clasată.²⁷

Un alt exemplu, de această dată pozitiv, îl putem găsi tot în fosta arhivă a C.C. al P.C.R. Astfel, la 3 octombrie 1985, Victor Ciobanu l-a informat pe Constantin Dăscălescu despre faptul că prințul saudit Sultan Bin Abdul-Aziz Al Saud, al doilea viceprim-ministru și ministru al apărării și aviației al Regatului Arabiei Saudite, a solicitat deplasarea urgentă în Elveția a academicienei prof. dr. Ana Aslan, director general al primului institut de geriatrie din lume, pentru a efectua acestuia o consultație medicală.²⁸

„Horea, Cloșca și Crișan” (formată pe teritoriul URSS din prizonieri români capturați de sovietici), general-maior în cadrul Direcției Superioare Politice a Armatei (sfârșitul anilor '40), ministru al Poștelor și Telecomunicațiilor (1951-1953), director al Editurii de Stat pentru Literatură Politică (1954-1983). Pentru detalii, vezi www.crimelecomunismului.ro/ro/biografiile_nomenclaturii/#Valter_Roman (accesat: 19 aprilie 2011).

²⁶ Cf. Petre Opreș, *Bugetul partidului și privilegiile membrilor nomenclaturii C.C. al P.C.R. (1961-1965)*, în „Arhivele Totalitarismului”, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, anul XIV, nr. 1-2 (50-51)/2006, p. 212-226.

²⁷ Pentru detalii, vezi *Anexa nr. 7*.

²⁸ Școala românească de gerontologie și geriatrie este renumită în întreaga lume datorită descoperirilor științifice făcute de acad. prof. dr. Ana Aslan (1897-1988). Unul dintre cele mai cunoscute produse medicale ale sale este „Gerovitalul H3”. Creat pentru a întârzia procesul de îmbătrânire, acesta a fost prezentat pentru prima dată în anul 1957, la cel de-al patrulea Congres Internațional de Gerontologie, de la Verona (Italia). Pentru detalii, vezi A.N.I.C., *fond Președinția Consiliului de Miniștri – Consiliul de Miniștri 1956-1966*, dosar nr. 182/1958, f. 1-13.

Mesajul prințului Sultan Bin Abdul-Aziz Al Saud (n. 1926) a fost transmis la București prin intermediul Ambasadei României de la Londra. Ministrul Sănătății, Victor Ciobanu, a întocmit urgent o notă pentru Constantin Dăscălescu, avizată favorabil de Ion Ursu – prim-vicepreședinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, și de Alexandrina Găinușe – viceprim-ministru al Guvernului, iar Elena Ceaușescu a supervizat-o.

La rândul său, Nicolae Ceaușescu a aprobat plecarea Anei Aslan în Elveția, împreună cu dr. Maria Georgescu. În același timp, liderul suprem al P.C.R. a dat dispoziție ca prim-ministrul să își asume în viitor sarcina de a aproba cereri asemănătoare, fără să mai solicite acordul său.²⁹

*

În vara anului 1984, Secția Gospodăria de Partid a C.C. a P.C.R. se ocupa, printre altele, de cazarea oaspeților străini care vizitau România. În acest sens, repartiția în reședințele din București și din țară se realiza ținându-se cont de funcțiile oficiale pe care aceștia le dețineau, astfel:

– șefii de stat și de partid: în Palatul Primăverii (care avea cinci apartamente, trei garsoniere, patru camere cu un pat și două camere cu două paturi, plus patru camere cu două paturi pentru personalul de deservire), Palatul Herăstrău (Bd. Kiseleff nr. 28 – două apartamente, cinci garsoniere, trei camere cu un pat), imobilele din Bd. Primăverii (nr. 17) și Floreasca (Lac I), vila din str. Dante nr. 1 (două apartamente, cinci camere cu două paturi), imobilele de la Scroviște (vila 3), Snagov (vila 11), Sinaia (Pelișor), Predeal (vila „Izvorul” și cea situată pe str. Timiș nr. 8), precum și din stațiunea Neptun (vilele „Panseluța” și „Ghiocelul” – cu acces direct pe plajă);

– șefii de guverne: Casa Floreasca (A-2, Lac II), casele de oaspeți situate pe străzile Turgheniev (nr. 14-16) și Ștefan Gheorghiu nr. 1 A, imobilele de la Snagov (vila 24, care avea cinci dormitoare la etaj), Predeal (vila „Panseluța” – cu cinci dormitoare și trei camere cu două paturi) și din stațiunea Neptun (vila „Garofița”, care avea acces direct pe plajă);

– alte personalități: vila Floreasca (Lac III), imobilele din str. Aviatori (nr. 86 și 88), Herăstrău (nr. 13), Turgheniev (nr. 18), Ștefan Gheorghiu (nr. 1 B – Casa mică), Hotelul „Triumf” din București, imobilele de la Snagov (vila 29, care avea șase dormitoare la etaj și un dormitor la demisol), Sinaia (vilele „Casa Cavalerilor”, „Casa nouă a grădinilor”, „Șipot” și „Casa veche a grădinilor”), Predeal (vila „Stejarul”, care avea cinci dormitoare, precum și vila „Poiana”) și din stațiunea Neptun (vilele „Bujorul”, „Violeta” și „Crinul” – care aveau acces direct pe plajă – precum și Hotelul „Neptun”).

De asemenea, existau imobile de protocol care puteau fi utilizate de oaspeții străini, acestea fiind situate în București, pe străzile Armindenului, Gogol (nr. 2 și 3) și Bd. Kiseleff nr. 12 (14 apartamente, 11 garsoniere, 38 de camere cu un pat și 33 de camere cu două paturi), precum și în orașul Buftea (14 garsoniere).³⁰

²⁹ Pentru detalii, vezi *Anexa nr. 8*.

³⁰ A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 4/1983, f. 4-6; 7-9; 13-14; 17-19.

Anexa nr. 1

16 iunie 1981.

Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Virgil Cazacu, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R., referitoare la achitarea cheltuielilor de transport pentru Eino Leino, membru al Secretariatului C.C. al Partidului Comunist Finlandez, și Ismo Kuivila, secretar al Comitetului districtual Helsinki al Partidului Comunist Finlandez, care urmau să sosească în concediu de odihnă în România, împreună cu soțiile.

C.C. al P.C.R.[Consemnări manu:] H 2487
SECȚIA RELAȚII EXTERNE 2415/17.6.1981

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 1514 / 7 VII 1981

[Rezoluție:] *DaCancelaria C.C. al P.C.R.*
ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 2487 18.6.1981

NOTĂ

Conform Planului de relații externe al C.C. al P.C.R. pe anul 1981, urmează să sosească în țara noastră la odihnă doi activiști ai Partidului Comunist Finlandez, împreună cu soțiile: Eino Leino, membru al Secretariatului C.C. al P.C.F. și Ismo Kuivila, secretar al Comitetului districtual Helsinki al P.C.F.

La cererea Partidului Comunist Finlandez, propun ca cheltuielile de transport internațional, pe ruta Helsinki – București – Helsinki, via Copenhaga, să fie suportate din fondurile C.C. al P.C.R.

16 iunie 1981ss. Virgil Cazacu

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 13/1981, f. 4.

Anexa nr. 2

16 iunie 1981.

Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Virgil Cazacu, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R., referitoare la achitarea cheltuielilor de transport pentru doi activiști ai Partidului Comunist din Israel, care urmau să efectueze concediul de odihnă în România.

C.C. al P.C.R.[Consemnări manu:] H 2486
SECȚIA RELAȚII EXTERNE 2417/17.6.1981

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 1513 / 7 VII 1981

[Rezoluție:] *DaCancelaria C.C. al P.C.R.*
ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 2486 18.6.1981

NOTĂ

Ambasada R. S. România la Tel-Aviv informează că tovarășul David Sasha Kenin, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C. din Israel, mulțumind conducerii P.C.R. pentru cele două locuri la odihnă acordate unor reprezentanți ai conducerii P.C.I. a subliniat condițiile în care acționează partidul în Israel, greutățile materiale pe care le are și a adresat rugămintea ca partea română să suporte costul transportului internațional pe ruta Tel-Aviv – București și retur.

Propunem să se răspundă pozitiv solicitării conducerii P.C. din Israel ca transportul internațional pentru cei doi reprezentanți ai P.C.I., pe ruta Tev-Aviv – București – Tel-Aviv, cu zbor TAROM să fie suportat din fondurile C.C. al P.C.R.

16 iunie 1981ss. Virgil Cazacu

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 13/1981, f. 6.

Anexa nr. 3

6 iulie 1981.

Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Virgil Cazacu, șeful Secției Relații Externe a C.C. al P.C.R., referitoare la achitarea cheltuielilor soției fostului lider comunist italian Luigi Longo – Bruna Conti Longo, care urma să efectueze o vizită în România împreună cu sora sa.

C.C. al P.C.R. [Consemnări manu:] *H 2829*
SECȚIA RELAȚII EXTERNE 2760/6.7.1981

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Nr. 1750 / 4 VIII 1981

[Rezoluție:] *DaCancelaria C.C. al P.C.R.*

ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 2829 9.7.1981

NOTĂ

Ambasada noastră de la Roma comunică că tovarășa Bruna Conti Longo a rugat să se transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu cele mai cordiale salutări și mulțumirile sale pentru căldura și sentimentele cu care a fost înconjurată în momentele grele pricinuite de pierderea tovarășului Luigi Longo.

Totodată, Bruna Conti Longo și-a exprimat dorința de a veni în România, împreună cu sora sa, pentru tratament și odihnă, în jurul datei de 1 august a.c.

Față de cele de mai sus, propunem:

– Să se aprobe venirea în țara noastră a tovarășei Bruna Conti Longo, împreună cu sora sa;

– cheltuielile aferente transportului internațional cu TAROM, precum și cele privind tratamentul medical și șederea în România să fie suportate din fondurile C.C. al P.C.R.

6 iulie 1981ss. Virgil Cazacu

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 13/1981, f. 8.

6 martie 1984.

Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Miu Dobrescu, șeful Secției Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R., referitoare la solicitarea conducerii Partidului Socialist Revoluționar Somalez de a trimite 15 cadre de partid în România, pentru tratament medical și odihnă. Nota de răspuns a Cancelariei C.C. al P.C.R., trimisă lui Miu Dobrescu (9 martie 1984).

C.C. al P.C.R. [Consemnare manu:]
SECȚIA RELAȚIILOR EXTERNE ȘI 886 / 7.3.1984
COOPERARE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 517 28 III 1984

[Rezoluție:] *Da Cancelaria C.C. al P.C.R.*
ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 830 6 III 1984

NOTĂ

Conducerea Partidului Socialist Revoluționar Somalez (PSRS) a solicitat primirea la tratament medical în România a 15 cadre de partid (5 membri ai C.C. al P.S.R.S. sau membri ai parlamentului și alte 10 persoane cu munci de răspundere).

Menționăm că în protocolul de aplicare a Acordului de cooperare între P.C.R. și P.S.R.S. – semnat în iulie anul trecut – pentru perioada 1983-1985 se prevede oferirea a 20 de locuri pentru odihnă și tratament în România pentru membri ai conducerii P.S.R.S., de-a lungul întregii perioade de valabilitate a protocolului. Un prim grup de 5 cadre ale P.S.R.S. a fost în România pentru tratament medical și odihnă, pe o perioadă de trei săptămâni, în septembrie 1983.

În legătură cu cele de mai sus, propun să se aprobe primirea în luna mai a.c., pe o durată de trei săptămâni, a unui grup de 10 cadre de partid somaleze pentru tratament medical și odihnă, urmând ca, în completarea numărului de locuri prevăzut în protocolul de colaborare dintre cele două partide, alte 5 cadre să sosească în România în anul 1985.

Acțiunea este prevăzută în planul de relații externe al P.C.R. pe anul 1984.

6 III 1984ss. Miu Dobrescu

H. 8309 martie 1984

Tovarășului MIU DOBRESCU

Vă comunicăm că a fost aprobată propunerea Secției Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R., cuprinsă în nota nr. 319 din 6 III 1984, în legătură cu primirea la tratament medical în R. S. România a unor cadre de partid somaleze.

CANCELARIA C.C. AL P.C.R.

- A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid, dosar nr. 1/1984, f. 6-7.

Notă:

1. Primul document a fost ștampilat și înregistrat la Cancelaria C.C. al P.C.R. și Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., iar sublinierile au fost realizate cu un creion de culoare roșie, probabil de către un secretar al Cancelariei C.C. al P.C.R. Pentru a reda aceste amănunte, am utilizat caracterele italice.

Anexa nr. 5

16 mai 1984.

Scrisoarea primită la Ambasada R.S. România din Spania de la Francisco Romero Marín, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Spaniol, precum și nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Ion Stoian, șeful Secției Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R., referitoare la solicitarea conducerii Partidului Comunist Spaniol de a trimite în România trei activiști de partid, pentru tratament medical. Nota de răspuns a Cancelariei C.C. al P.C.R., trimisă lui Ion Stoian (30 mai 1984).

PARTIDUL COMUNIST DIN SPANIA[Consemnare în original:]
COMITETUL CENTRAL *Madrid, 16 de Mayo de 1984*

Către AMBASADA R.S. ROMÂNIA LA MADRID

Dragi tovarăși,

Comitetul Central al P.C. din Spania salută cordial Ambasada R.S. România la Madrid și roagă să se transmită următoarele conducerii Partidului Comunist Român:

Motivul prezentei scrisori este solicitarea pentru ca tovarășii noștri Silveiro Ruiz Daimiel și soția, precum și Asuncion Lopez Collado, să meargă în țara dumneavoastră pentru a primi îngrijiri medicale. Silveiro Ruiz Daimiel este membru al Comisiei Internaționale a C.C. al P.C.S. și secretar al Organizației foștilor combatanți și foștilor deținuți politici. Soția sa este o activistă cu munci de răspundere.

Vă solicităm, de asemenea, ca transportul internațional, dus și întors, să fie suportat de dumneavoastră.

Am dori, dacă acest lucru este posibil, să meargă în România cât mai repede.

Folosim acest prilej pentru a vă reînnoi salutul nostru cordial.

Francisco Romero Marín
Membru al Comitetului Executiv, Secretar al C.C. al P.C.S.

C.C. AL P.C.R. [Consemnare manu:]
SECȚIA RELAȚII EXTERNE ȘI *2096 / 29.5.1984*
COOPERARE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 1205 12 VI 1984

[Rezoluție:] *DaCancelaria C.C. al P.C.R.*
ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 1979 28.[0]5.1984

NOTĂ

Conducerea P.C. din Spania a solicitat primirea la tratament în țara noastră a tovarășilor Silveiro Ruiz Daimiel, împreună cu soția, și Asuncion Lopez Collado, activiști ai C.C. al P.C.S.

S-a solicitat, totodată, suportarea cheltuielilor de transport de către partea română.

Având în vedere cele de mai sus, *propun*:

1. Să se aprobe primirea la tratament a celor trei activiști ai C.C. al P.C. din Spania.
2. Cheltuielile de transport internațional, numai pe liniile TAROM, să fie suportate din fondurile C.C. al P.C.R.

28 mai 1984 ss. Ion Stoian

H. 197930 mai 1984

Tovarășului ION STOIAN

Vă comunicăm că au fost aprobate propunerile Secției Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R., cuprinse în nota nr. 688 din 28 mai 1984, privind primirea în R.S. România la tratament medical a trei activiști ai P.C. din Spania.

CANCELARIA C.C. AL P.C.R.

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 1/1984, f. 8-9; 11.

Note:

1. Al doilea document a fost ștampilat și înregistrat la Cancelaria C.C. al P.C.R. și Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., iar sublinierile au fost realizate cu un creion de culoare roșie, probabil de către un secretar al Cancelariei C.C. al P.C.R. Pentru a reda aceste amănunte, am utilizat caracterele italice.

2. Originalul scrisorii primite la Ambasada României din Spania se află în același dosar cu traducerea realizată pentru Nicolae Ceaușescu la Secția Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R. Vezi A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 1/1984, f. 10.

Scrisoarea originală a fost datată și semnată de Francisco Romero Marín, în numele Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Spaniol.

Anexa nr. 6

18 iunie 1984.

Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către Ion Stoian, șeful Secției Relații Externe și Cooperare Economică Internațională a C.C. al P.C.R., referitoare la sosirea în România, în concediu de odihnă, a lui Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez. Nota de răspuns a Cancelariei C.C. al P.C.R., trimisă lui Ion Stoian, Mihai Gere, Vasile Nicolcioiu și George Homoștean (19 iunie 1984).

C.C. al P.C.R. [Consemnare manu:]
SECȚIA RELAȚII EXTERNE ȘI 2321 / 18. [0]6.1984
COOPERARE ECONOMICĂ INTERNAȚIONALĂ

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 1410 6 VII 1984

[Rezoluție:] *Da Cancelaria C.C. al P.C.R.*
ss. Nicolae Ceaușescu Nr. 2275 19 VI 1984

NOTĂ

Tovarășul Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez *a comunicat că urmează să sosească în România*, pentru a-și petrece concediul de odihnă, *pe data de 30 iunie a.c. și va rămâne în țara noastră toată luna iulie*. Va fi însoțit de soție, copii, ginere și nepoți, în total *7 persoane*.

Având în vedere cele de mai sus, *propun*:

1. Să se transmită tovarășului Georges Marchais acordul de a veni în România pe data de 30 iunie a.c. pentru a-și petrece concediul de odihnă.

2. *Tovarășul Nicolae Ceaușescu*, secretar general al Partidului Comunist Român *să primească pe tovarășul Georges Marchais*.

3. La sosire, să fie întâmpinat de un membru al Comitetului Politic Executiv și un membru supleant al Comitetului Politic Executiv, secretari ai C.C. al P.C.R.

4. Să fie cazat în București și în provincie la case de oaspeți ale partidului și să i se pună la dispoziție mijloacele de transport necesare.

5. Să i se organizeze concediul *la mare și la munte* și să i se asigure vizitarea unor obiective economice, sociale și culturale, conform dorințelor pe care le va exprima.

6. În cazul că se va solicita, să se suporte din fondurile C.C. al P.C.R. *costul transportului internațional pe curse TAROM*.

7. Ministerul de Interne să întreprindă, pe plan local, măsurile corespunzătoare pentru asigurarea securității oaspeților.

8. Cheltuielile ocazionate de această vizită să fie suportate din fondurile C.C. al P.C.R.

18 VI 1984ss. Ion Stoian

[Consemnare manu:] 770/IS/18.[0]6.[19]84

H. 227519 iunie 1984

Tov[arășului]. I[on]. Stoian,
Cab[inetului]. tov. N[icolae]. C[eașescu].
Tov[arășilor]. M[ihai]. Gere, V[asile]. Nicolcioiu,
G[eorge]. Homoștean

Vă comunicăm că au fost aprobate propunerile cuprinse în nota alăturată, privind venirea în concediu, în Republica Socialistă România, a tovarășului Georges Marchais, secretar general al Partidului Comunist Francez.

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 1/1984, f. 20-21.

Notă:

1. Primul document a fost șampilat și înregistrat la Cancelaria C.C. al P.C.R. și Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., iar sublinierile au fost realizate cu un creion de culoare roșie, probabil de către un secretar al Cancelariei C.C. al P.C.R. Pentru a reda aceste amănunte, am utilizat caracterele italice.

Anexa nr. 7

18 iulie 1983.

Scrisoarea lui Valter Roman, adresată lui Nicolae Ceaușescu, prin care directorul Editurii Politice a solicitat să i se aprobe deplasarea la Karlovy Vary (Cehoslovacia) împreună cu soția, în august sau septembrie 1983, pentru a continua un tratament medical. Nota întocmită de Silviu Curticeanu, prin care s-a făcut cunoscut faptul că Valter Roman a primit aprobarea să plece în Franța, timp de trei săptămâni, pentru un tratament medical, precum și decizia de clasare a solicitării de deplasare a lui Valter Roman la Karlovy Vary (26 august 1983).

EDITURA POLITICĂBucurești, 18 iulie 1983

Sectorul 1, Piața Scînteii 1,

telefon: 17.60.10; 17.60.20[Consemnare manu:] 3144 / 21.[0]7.1983

Mult stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu,

Revin la scrisoarea mea din 11 aprilie a.c. pe care V-am adresat-o în legătură cu plecarea mea și în acest an la tratament la Karlovy Vary.

Având în vedere că în această perioadă m-am îmbolnăvit (fiind internat două săptămâni la spital), tratamentul de la Karlovy Vary a devenit și mai necesar.

Așa stînd lucrurile, Vă rog stăruitor să aprobați plecarea mea (împreună cu soția) fie în august, fie în septembrie, pe linie de partid, la tratament la Karlovy Vary.

Cu mulțumiri anticipate, Vă salută cu multă dragoste, al D-voastră

(ss.) Valter Roman

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Nr. 2483 17 X 1983[Consemnare manu:] 3144 / 26.8.1983

SCRISOARE

de la tovarășul Valter Roman, prin care solicită aprobare pentru plecarea, la tratament, în Cehoslovacia (Karlovy Vary).

– Prin H[otărârea nr]. 3434 din 17 august 1983, i s-a aprobat plecarea în Franța, pentru tratament medical, pe timp de trei săptămâni.

– Cererea privind plecarea la Karlovy Vary se clasează.

26 VIII 1983ss. Silviu Curticeanu

- A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 3/1983, f. 12; 14.

Notă:

1. O copie a scrisorii lui Valter Roman a fost întocmită la 25 iulie 1983 într-un singur exemplar, fără antetul Editurii Politice, iar caracterul și dimensiunile literelor sunt specifice documentelor prezentate de Silviu Curticeanu lui Nicolae Ceaușescu. Pentru detalii, vezi A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 3/1983, f. 13.

Anexa nr. 8

3 octombrie 1985.

Nota trimisă lui Constantin Dăscălescu de către Victor Ciobanu, ministru al Sănătății, referitoare la deplasarea de urgență în Elveția a academicienei prof. dr. Ana Aslan, în scopul efectuării unei consultații medicale prințului saudit Sultan Bin Abdul-Aziz Al Saud, al doilea viceprim-ministru și ministru al apărării și aviației al Regatului Arabiei Saudite. Nota trimisă lui Nicolae Ceaușescu de către prim-ministrul Guvernului R.S. România, referitoare la deplasarea Anei Aslan în Elveția. Nota de răspuns trimisă de Constantin Manea de la Cancelaria C.C. al P.C.R.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

NOTĂ

Referitor: deplasarea tovarășei acad. prof. dr. ANA ASLAN în Elveția

Supunem aprobării Dv. deplasarea, în interes de serviciu, pe timp de 4 zile (7-10.X.1985), a tovarășei acad. prof. dr. ANA ASLAN, director general al Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie București.

Călătoria, în care ar urma să fie însoțită de dr. GEORGESCU MARIA, medic de medicină generală la Sanatoriul Clinic Otopeni al I.N.G.G., are ca scop efectuarea unui consult medical prințului saudit Sultan Bin Abdul-Aziz [Al Saud], al doilea viceprim-ministru și ministru al apărării și aviației al Regatului Arabiei Saudite.

Ambasada R.S. România la Londra, care a informat că a fost contactată în acest sens de ambasadorul Regatului Arabiei Saudite la Londra, cu rugămintea de a se aproba această deplasare, menționează că rezolvarea favorabilă a acestei acțiuni este de natură să ajute la soluționarea unor probleme în care ambasada R.S. România apelează la Ambasada Arabiei Saudite și, în general la evoluția spre stabilirea relațiilor oficiale. Recent, acesta a sprijinit organizarea, la Londra, a unor negocieri între conducerea autorităților aeronautice din România și Arabia Saudită, care s-au finalizat prin încheierea unei înțelegeri avantajoase, pentru partea română.

Cheltuielile de deplasare sunt integral asigurate de pacient.

Menționăm că, pentru deplasarea celor două specialiste române în Elveția, au fost obținute avizele organelor locale de partid.

Tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, prim viceprim-ministru al guvernului a fost de acord cu propunerea.

MINISTRU,
(ss.) Victor Ciobanu

DE ACORD: AVIZ FAVORABIL:

Viceprim-ministru al guvernului Prim-vicepreședinte al Consiliului
(ss.) Alexandrina Găinușe Național pentru Știință și Tehnologie

(ss.) Ion Ursu

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA *Cancelaria C.C. al P.C.R.*
CONSILIUL DE MINIȘTRI *Nr. 3375 5 X 1985*
Nr. 2756 / XVII[Consemnare manu:] 3413 / 4.10.1985

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
Tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu

Vă supun spre aprobare propunerea privind *deplasarea în Elveția*, în perioada *7-10 octombrie 1985*, a *tovarășei academician Ana Aslan*, director general al Institutului Național de Gerontologie și Geriatrie București, *pentru acordarea unui consult medical*.

ss. Constantin Dăscălescu

Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
Nr. 2119 16 X 1985

NOTĂ

Propunerea privind deplasarea în Elveția (7-10 octombrie 1985) a tovarășei acad. Ana Aslan, director general al Institutului național de gerontologie și geriatrie – București, pentru acordarea unui consult medical, a fost văzută de tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, care a indicat:

„Să plece pentru efectuarea consultului respectiv, pe baza aprobării date de guvern, iar în viitor, deplasarea tovarășului Ana Aslan să se facă cu aprobarea guvernului”.

5 X 1985 / 3413ss. Constantin Manea

Din indicația tov. S[ilviu]. Curticeanu, tovarășul A. Vela a comunicat verbal tovarășului I. Ghenoiu și Lucian Drăguț.

• A.N.I.C., *fond C.C. al P.C.R. – Secția Gospodăria de Partid*, dosar nr. 10/1985, f. 1-4.

Notă:

1. Documentele au fost șampilate și înregistrate la Cancelaria C.C. al P.C.R., respectiv la Arhiva Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., iar sublinierile din primele două documente și consemnarea manu au fost făcute cu un creion de culoare roșie, probabil de către un secretar al Cancelariei C.C. al P.C.R. Pentru a reda aceste amănunte, am utilizat caracterele italice.

NICOLAE CEAUȘESCU’S FALSE FRIENDS

Rezumat

În ultima parte a Războiului Rece, Nicolae Ceaușescu a fost recunoscut în străinătate drept un lider bun și generos mai ales de cei cărora le-a oferit, de-a lungul anilor, excursii și tratamente medicale gratuite în România. Acestea au fost plătite de cetățenii români, fără să li se aducă la cunoștință ce se întâmplă cu banii colectați din taxele și impozitele pe care le-au achitat.

Pentru comuniștii străini, precum și pentru „prieteni” lui Nicolae Ceaușescu din Orientul Mijlociu, fondurile P.C.R. constituiau o sursă de finanțare permanentă a călătoriilor aeriene, concediilor de odihnă și tratamentelor medicale gratuite pe care le efectuau în România.

Abstract

In the latter years of the Cold War, Nicolae Ceausescu was recognized abroad as a good and generous leader especially by those who had have trips and free medical treatment in Romania over the years. These were paid by Romanian citizens, without being aware of what it was happened with the money collected from taxes that they had paid for.

For the foreign communists and Nicolae Ceausescu’s "friends" from the Middle East, the funds of Romanian Communist Party were a permanent source for air traveling, holidays and free medical treatment in Romania.

Cuvinte-cheie: Ana Aslan, Nicolae Ceaușescu, Franța, Georges Marchais, Valter Roman, Spania, TAROM.

Key words: Ana Aslan, Nicolae Ceaușescu, France, Georges Marchais, Valter Roman, Spain, TAROM.